

Lausunto useilla hallinnon tasoilla luottamushenkilönä toimimista arvioineen työryhmän arviomuistiosta

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 111
266/00.02.01/2026

Valmistelija

Hallintopäällikkö Rinta-Jouppi Juha

Valtiovarainministeriö asetti toimikaudelle 15.11.2024–15.12.2025 työryhmän arvioimaan useilla eri hallinnon tasoilla luottamushenkilönä toimimista sekä vaalikelpoisuutta koskevaa sääntelyä. Työryhmän tuli arvioida usealla hallinnon tasolla eri tasoilla tehtävän päätöksenteon mahdollisia päällekkäisyyksiä ja jääviyskysymyksiä sekä kunnan ja hyvinvointialueen työntekijöiden osallistumista kunta- ja aluehallitusten ja niiden alaisten lautakuntien työhön. Työryhmä julkaisi huhtikuussa 2025 ohjeistuksen vaalikelpoisuudesta toimitelmiin, joka oli käytettävissä alue- ja kuntavaalien jälkeisessä toimitelinten paikkajaoissa. Työryhmä suositteli, että ennen toimitelinten muodostamista tehdään esimerkiksi selkeä valtuustosopimus työn tueksi ja päällekkäisten roolien välttämiseksi. Ohjeistus löytyy valtiovarainministeriön verkkosivuilta (<https://vm.fi/paatoksentelekoHyvinvointialueilla>)

Työryhmä on arvioinut nykytilaa ja lainsäädännön kehittämistarpeita ottaen huomioon aiemmat selvitykset, vallitsevat yhteiskunnalliset olosuhteet sekä kevään 2025 aluevaalien ja kuntavaalien tulokset ja ajantasaisen tilanteen kuntien ja hyvinvointialueiden toimitelinten kokoonpanoissa sekä päätöksenteossa.

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoja useilla hallinnon tasoilla luottamushenkilönä toimimista arvioineen työryhmän arviomuistiosta 29.5.2026 mennessä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Rantala Jari

Päätösehdotus

Loimaan kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Työryhmän arviomuistiossa on nostettu esiin asiakokonaisuuden kannalta tärkeitä huomioita.

Loimaan kaupunki katsoo, että ehdokkaaksi asettuminen on keskeinen vaali- ja osallistumisoikeus, eikä sitä ole syytä rajata. Kunnan ja hyvinvointialueen luottamushenkilönä samanaikaisesti toimimisessa on kysymys nimenomaan poliittisesta harkinnasta.

Usean hallinnontason samanaikaiset luottamustehtävät saattavat toki ainakin joissain tapauksissa rajoittaa edustukselliseen demokratiaan osallistumista, mikäli tehtävät kohdistuvat samoille henkilöille ja ns. kaksoisrooleista saattaa joissain tapauksissa aiheutua mahdollisia jännitteitä tai ristiriitatilanteita, mutta hyvän hallinnon toteutumista ja poliittista moninaisuutta voidaan kuitenkin edistää siten, etteivät luottamustehtävät kerääntyä liiaksi samoille henkilöille.

Toiminnan läpinäkyvyyteen tulee jatkossakin kiinnittää erityistä huomiota, sillä äänestäjien tulee saada tieto siitä onko sama henkilö ehdolla samanaikaisesti samaan aikaan toimitettavissa aluevaaleissa ja kuntavaaleissa.

On huomioitava, että hyvinvointialueet ovat olleet olemassa vasta varsin lyhyen aikaa omana hallinnollisena organisaationaan. Loimaan kaupunki katsookin, että seurannan jatkaminen on varmastikin tarpeellista koskien samanaikaisten luottamustehtävien määrän kehitystä hyvinvointialueilla ja toimielintasolla sekä muodostuvaa oikeuskäytäntöä.

Seurannasta tehtävien johtopäätösten perusteella voidaan tulevaisuudessa tehdä mahdollisia uusia linjauksia useilla hallinnon tasoilla toimivien luottamushenkilöiden osalta, mikäli se nähdään tarpeelliseksi.

Loimaan kaupunginhallitus toteaa, että sillä ei ole muuta erityistä lausuttavaa ko. asiassa.

Päätös

Hyväksyttiin.